

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 044 24/99-4019
Signatura: bd5ks103

Oblastní pracoviště č.04
Okresní pracoviště Plzeň-sever

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní umělecká škola Třemošná B. Smetany 611, 330 11 Třemošná
Identifikátor školy:	600 071 561
IZO:	102 564 507
Ředitel školy:	Miroslav Novák
Zřizovatel:	Město Třemošná
Příslušný školský úřad:	Školský úřad Plzeň-sever
Termín inspekce:	11. a 12. leden 1999
Inspektoři:	Marie Kučerová, Mgr. Jindřich Bešťák
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů: Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Učební plány pro základní umělecké školy schválené MŠMT ČR pod čj. 18 418/95-25, učební osnovy pro předměty hudebního oboru, rozvrhy hodin, protokoly o postupových zkouškách žáků, výroční zpráva za školní rok 1996/97 a 1997/98, bulletin vydaný u příležitosti 50. výročí trvání ZUŠ Třemošná a k 15. výročí dětského lidového souboru ZUŠ „Úsměváček“, plán práce školy na školní rok 1998/99

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Základní umělecká škola Třemošná sídlí od roku 1946 v budově vilového typu, která byla po stavebních úpravách a přístavbě sociálního zařízení uzpůsobena pro výuku v hudebním oboru. Šest tříd školy (včetně ředitelny, která je zároveň učebnou) vyhovuje pro individuální a skupinovou výuku. Kolektivní výuka hudební nauky je realizována v nedaleké Základní škole ve Školní ulici 123. Další odloučené pracoviště je v Základní škole Zruč, kde probíhá ve třech třídách po skončení výuky základní školy individuální, skupinová a kolektivní výuka v předmětech hudebního oboru.

Škola má dobře udržovaný fond hudebních nástrojů, dostatečné množství odborné a notové literatury, kvalitní audiotechniku.

Ve škole jsou velice malé skladovací prostory - jedna malá místnost slouží jako kabinet hudebních nástrojů. Odborná literatura je umístěna ve třídě sousedící s ředitelnu. Většina odborné literatury a rovněž veškerá notová literatura je umístěna dle předmětů do příručních knihoven v jednotlivých třídách.

Škola nemá vlastní větší prostory (např. koncertní sálek) pro veřejnou prezentaci žáků. Ve spolupráci s DDM Třemošná je využíván sál tohoto zařízení, popř. sál kulturního domu.

Materiálně-technické podmínky jsou vzhledem k výchovně-vzdělávacímu programu školy na průměrné úrovni.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

V rozvrhu hodin je dbáno na vhodné zařazování přestávek zejména ve skupinové a kolektivní výuce. Je zohledňováno dojíždění žáků.

Světelné, tepelné i akustické podmínky jsou na všech pracovištích dobré.

Ve vlastní budově ZUŠ jsou třídy velmi hezky esteticky upraveny. V celé škole je pečlivě udržován pořádek a čistota.

Psychohygienické podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole působí:

ředitel	1
pedagogičtí pracovníci	13
provozní zaměstnanec	1 (na částečný úvazek)

V hudebním oboru jsou všechny předměty vyučovány zkušenými pedagogy s odpovídající pedagogickou i odbornou způsobilostí nebo s úspěšnou uměleckou praxí v orchestrech a v souborech i na scéně divadla.

OBOR:	Způsob vyučovaných hodin v týdnu - vyjádřeno v %			
	s pedagogickou způsobilostí	bez pedagogické způsobilosti	s odbornou způsobilostí	bez odborné způsobilosti
hudební	98,45	1,55	94,31	5,69

Pedagogický sbor je stabilizován.

Personální podmínky mají z hlediska pedagogické a odborné způsobilosti vyučujících výraznou převahu pozitiv.

4 Plnění učebních osnov

Obsah výuky v hudebním oboru se řídí dosud platnými učebními osnovami pro ZUŠ z let 1982-85. Plnění osnov bylo sledováno přímo ve výuce a v povinné dokumentaci ze záznamů zkušební látky žáků uvedené v protokolech o postupových zkouškách.

Všichni žáci školy jsou zařazeni do základního studia s nejnižší časovou dotací uvedenou v učebních plánech pro základní umělecké školy schválené MŠMT ČR pod čj. 18 418/95-25. Žákům, kteří musí splnit náročnější učební osnovy určené pro přípravu k talentové zkoušce v konzervatoři nebo v pedagogické fakultě (v učebních plánech podmíněné vyšší časovou dotací), věnují učitelé hodiny nad rámec svého pracovního úvazku.

V souladu s požadavky učebních osnov plní žáci i ostatní požadované složky nástrojové hry v souborech s mnohaletou tradicí (např. ve folklórním souboru

„Úsměváček“), v komorních sdruženích různého nástrojového seskupení, v komorním pěveckém souboru, ve čtyřruční klavírní hře a klavírním doprovodu.

Učební osnovy jsou plněny ve všech předmětech hudebního oboru.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Výuka žáků v hudebním oboru je ve vyučovaných předmětech kvalitně personálně zajištěna. Vyučující postupují při výuce diferencovaně, s ohledem na míru talentu a schopností žáků pečlivě plánují učivo a vybírají vhodnou literaturu. V případě výrazně talentovaných žáků učitelé spolupracují s pedagogy konzervatoře a vytvářejí tak kvalitnější podmínky pro rozvoj talentu žáků.

Hodnocení kvality vyučování vychází z 19 hospitací.

Hra na klavír

Sledovaná výuka byla charakterizována pečlivě plánovanou studijní látkou žáků, vhodnou motivací vedoucí k pochopení obsahu hraných skladeb a k jejich odpovídající interpretaci, kvalitními ukázkami hry od vyučujících.

Učitelky byly vlídné i důsledné, pečlivě se žáky probíraly všechny problémy, ve vyšších ročnících je vedly k odborné diskusi. Novou látku určenou k domácímu cvičení žákům v hodinách pečlivě vysvětlily a prakticky procvičily. V souladu s osnovami jsou zařazovány všechny požadované složky - sólová i čtyřruční hra, hra z listu, elementární improvizace. Žáci prokázali velmi dobré základní návyky, na hodiny byli většinou dobře připraveni.

Sledovaná výuka měla spíše nadprůměrnou a nadprůměrnou úroveň.

Hra na housle

Studijní látka ve sledovaných hodinách byla plánována v souladu s požadavky náročnějších učebních osnov pro rozšířené vyučování. K výjimečné umělecké osobnosti učitele přicházejí většinou talentovaní žáci s vyhraněným zájmem o náročnější studijní program. Učitel dokáže žáky zaujmout, výborně je motivuje k pečlivé domácí práci, k soustředěnému výkonu ve všech požadovaných složkách houslové hry v hodinách, ke kritickému sebehodnocení. Výborné základní návyky žáků, cílené rozvíjení jejich nástrojových dovedností podpořené výstižným klavírním doprovodem i vynikajícími ukázkami hry učitelem, to vše vytváří výbornou pracovní atmosféru v hodinách a nevšední umělecký zážitek pro všechny zúčastněné.

Žáci jsou potom úspěšní v národních i v mezinárodních soutěžích, při talentových zkouškách v konzervatoři. S radostí se zapojují do smyčcového nebo folklórního souboru, kde uplatňují své výborné hráčské kvality.

Sledovaná výuka hry na housle měla vynikající úroveň.

Hra na zobcovou flétnu

Žáci jsou vyučováni na sopránovou, ve vyšším ročníku též na altovou zobcovou flétnu. Ve škole pracuje komorní soubor zobcových fléten.

Učitelé plánují látku v souladu s požadavky osnov. Základní návyky pro správné tvoření tónu, frázování a prstová technika jsou na potřebné úrovni rozvíjeny. Učitelé žákům na nástroj kvalitně předehrávají a tím podporují rozvoj jejich hudebních představ. Nová látka je v hodině vysvětlena a se žáky zpravidla procvičena. Ve dvou případech byl zaznamenán větší postup v probírané látce bez náležitého rozvoje a upevnění zejména potřebných rytmických schopností žáka a dostatečného zvládnutí starší látky. Zaujetí

učitele technickými problémy hry bylo někdy na úkor vnímání rozmanitosti hudebního obsahu hraného notového zápisu (písňe byly předkládány pouze jako cvičení).

Při skupinové výuce dvou žáků probíhalo dostatečně časté střídání individuální práce s každým žákem, nebyla však využita žádná forma alespoň drobnější společné činnosti. Komunikace učitelů se žáky měla vhodnou formu a vytvářela základ pro celkově příznivou atmosféru průběhu výuky.

Sledovaná výuka hry na zobcovou flétnu měla průměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Hra na klarinet

Učitel vedl žáky odborně a metodicky správně, dobře analyzoval nedostatky ve hře žáků. Byl dostatečně důsledný i přiměřeně náročný ve vyžadování základních atributů kvalitní klarinetové hry. Ústní komentáře však nedoplňoval vlastními nástrojovými ukázkami. Individuální studijní plány žáků odpovídají požadavkům osnov, pouze ve 4. ročníku je postup v látce celkově pomalejší (dosud nebyly zařazeny mollové stupnice). Získané dovednosti žáci uplatňují jako členové folklórních souborů.

Výuka hry na klarinet měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Hra na akordeon

Výuka vychází z kvalitně zpracovaných individuálních studijních plánů žáků. Na úrovni požadavků pro daný ročník a s respektováním míry nadání a individuality žáka jsou dobře rozvíjeny požadované složky nástrojové hry. Technická a muzikální stránka přirozeným způsobem prolíná do nácviku stupnic, akordů i přednesových skladeb. Vyžadována je hra z paměti.

Učitelka byla přiměřeně náročná, žáky průběžně hodnotila a vedla je k uvědomělé hře. Atmosféra výuky byla přátelská. Dobře motivovala k domácí přípravě. Zadaná látka byla v hodinách dostatečně vysvětlena a cvičena. Kladem je rovněž příprava žáka k soutěžnímu vystoupení (v celostátní soutěži ZUŠ).

Výuka měla nadprůměrnou úroveň.

Pěvecká výchova a zpěv

Učitelka prokázala, že je skutečnou uměleckou a pedagogickou osobností. Ve výuce dokázala přirozeným způsobem propojit vysokou míru odbornosti a metodické zkušenosti s laskavostí a citlivým individuálním přístupem k žákyním.

Skupinově pracovala při procvičování správného pěveckého dýchání a hlavového tónu. V individuální výuce bylo dbáno na uvolnění mluvidel, zřetelnou výslovnost a správný přízvuk, pochopení a odpovídající vyjádření obsahu zpívaných písní. Žákyně byly výrazně pozitivně motivovány pro pěvecké činnosti a prokázaly velmi dobrou úroveň rozvoje hlasových dovedností.

Výuka byla na vynikající úrovni.

Přípravná hudební výchova

Výuka byla po stránce obsahové a metodické velmi dobře připravena. Vzhledem k věku žáků byly často střídány různé hudební činnosti rozvíjející zejména elementární rytmické, hlasové a intonační schopnosti. Základní hudební pojmy a znalosti byly probírány v kontextu těchto činností. Dobře byly využívány drobné rytmické nástroje a klavír. V menším rozsahu byly zařazeny i aktivizující hudebně-pohybové činnosti. Žáci pracovali se zájmem a s učitelkou dobře spolupracovali.

Uspořádání třídy 8. ročníku ZŠ (včetně větších lavic) neposkytuje zcela optimální prostředí a podmínky pro práci s dětmi v přípravné hudební výchově.

Výuka měla výraznou převahu pozitiv.

Hudební nauka

Výuka ve skupině žáků 2. a 3. ročníku byla organizačně a metodicky velmi dobře připravena. Učitelka dostatečně střídala práci v obou skupinách žáků. V souladu s požadavky osnov byly zařazovány rytmické, intonační, poslechové činnosti a základní teoretické učivo. Žáci mají obsahově kvalitně vedené a esteticky dobře upravené záznamy v notových sešitech. Prokázané hudební dovednosti žáků měly celkově běžnou úroveň. V případě vhodně zařazeného poslechu hudby byla opomenuta potřebná přípravná fáze této hudební činnosti.

Výuka z hlediska činnosti učitelky měla nadprůměrnou úroveň.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Učitelé, kteří působí ve škole jsou zkušenými pedagogickými a uměleckými osobnostmi. Ve své práci vychází z přesvědčení, že každý žák může být úspěšný. Kromě rozvíjení talentu a dovedností žáků pěstují také jejich pracovní návyky, pocit odpovědnosti za plnění zadaných úkolů, cit pro spolupráci a vzájemné respektování žáků v souborech a komorních sdruženích. K dosahování velmi dobrých výsledků učení přispívá také stálá spolupráce s rodiči.

Absolventi I. i II. stupně studia se úspěšně zapojují do hudebních skupin a souborů, jsou úspěšní při talentových zkouškách v konzervatoři a v pedagogických fakultách (s odborností Hv). Letos se k talentové zkoušce připravují dvě žákyně - na konzervatoř ve hře na housle, na pedagogickou fakultu ve hře na klavír.

Žáci školy dosahují mimořádných výsledků zejména v soutěžích. V loňském školním roce získali žáci 35 ocenění v různých soutěžích:

- v mezinárodní Kocianově houslové soutěži byli oceněni 3 žáci (v I. kategorii 1. místo v ČR)
- v soutěži plzeňské konzervatoře získalo ceny ve třech kategoriích v oboru hry na housle 7 žáků a v sólovém zpěvu 3 žáci
- v pěvecké soutěži „Karlovarský skřivánek“ 4 ocenění
- v klavírní soutěži „Karlovarská růžička“ uspěla jedna žákyně
- v houslové soutěži „Plzeňské housličky“ získalo přední ceny 5 žáků
- v oblastním kole celostátní soutěže ZUŠ v sólovém zpěvu získalo ve svých kategoriích ceny 6 žákyň
- v oblastním kole celostátní soutěže ZUŠ v komorní hře byly oceněny 3 soubory (duo housle - klavír 1. cenou, kvartet zobcových fléten a klarinetové trio 2. cenou)
- v pěvecké soutěži „Lidová píseň“ Rokycany byly úspěšné 3 žákyně.

Pedagogové školy pozitivně ovlivňují rozvoj osobností žáků, ve škole bylo zaznamenáno mnoho výsledků na mimořádné úrovni.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/98 je přehledně zpracována v souladu s § 17e, odst. 2 zákona č. 139/1995 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Požadované informace jsou přehledně uvedeny a jsou v souladu se zjištěnými

skutečnostmi. Přílohou výroční zprávy je bulletin k 15. výročí dětského folklórního souboru školy „Úsměváček“.

Výroční zpráva je zpracována nadprůměrně, spolu s bulletinem „Úsměváčku“ vystihuje činnost školy i zážitky, úspěchy a hlavně radost z lidové muziky jubilujícího folklórního souboru.

8 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

Nedílnou součástí uměleckého vzdělávání v hudebním oboru školy je veřejná prezentace výsledků učení žáků. Učitelé kromě vlastní pedagogické práce v hodinách poskytují žákům radu a pomoc při jejich vystoupeních na veřejnosti.

Každoročně jsou veškeré aktivity školy zaměřeny na kvalitní předvedení práce žáků v rámci pravidelných třídních předehrávek, výchovných koncertů pro mateřské a základní školy v místech působení ZUŠ. Žáci rádi hrají pro důchodce nebo při různých akcích ve městě. Četná vystoupení mají soubory a komorní sdružení, zvláštní pozornost si zaslouží jubilující folklórní soubor „Úsměváček“, který často účinkuje také v zahraničí (naposledy např. na Evropském mládežnickém festivalu v Hausenbergu v SRN), nahrává pro český rozhlas (i veřejné nahrávky uváděné P. Jančaříkem) a komponované pořady pro českou televizi.

Veškeré další aktivity školy umožňují kvalitní prezentaci výsledků učení žáků, mají příkladnou úroveň.

ZÁVĚRY

Erudice učitelů i jejich entuziasmus pro individuální a souborové hudební činnosti ve výuce kladně působí na hodnotové orientace žáků.

Profesionální práce uměleckých osobností pedagogického sboru školy pozitivně ovlivňuje výsledky učení žáků v hudebním oboru.

Podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti ve škole mají nadprůměrnou úroveň.

Razítko ČŠI Plzeň-město

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Marie Kučerová v.r.

člen týmu Jindřich Bešťák v.r.

V Plzni dne 26. ledna 1999

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzal dne28. ledna 1999.....

razítko ZUŠ Třemošná

Podpis ředitele školy Miroslav Novák v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	28. 1. 1999	30/99
Školský úřad:	29. 1. 1999	31/99

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
28. 1. 1999	-----	žádné připomínky